

Ekstern skolevurdering – et verktøy for skoleutvikling

Rapport fra ekstern vurdering
på Ulså skole i uke 20/2019

I. Forord

Veilederkorps

Utdanningsdirektoratet inviterer kommuner, fylkeskommuner og skoler til å delta i et samarbeid for kvalitetsutvikling i skolen. Målet er at flere elever skal lære og mestre mer og fullføre utdanningsløpet. Veilederkorpsset gir støtte til skoleeiere og skoler som trenger veiledning for å bedre læreprosessene i skolen. I starten eller i forkant av veilederperioden, gjennomføres «Ståstedsanalyse» og «Ekstern skolevurdering.»

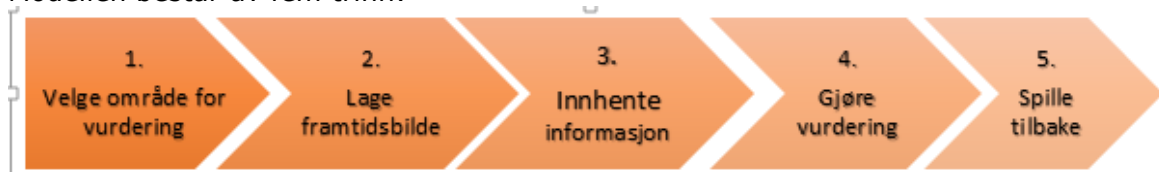
Ståstedsanalysen

Ståstedsanalysen er et analyseverktøy som hjelper skoleeiere og skoler med å kartlegge hvilke områder som bør utvikles. Dette verktøyet tar utgangspunkt i kvalitetsindikatorer som nasjonale prøver, elevundersøkelsen og andre undersøkelser som brukes lokalt. Ut fra resultatene av denne analysen og eventuelle andre undersøkelser, velger skolen tema for den eksterne skolevurderingen.

Ekstern skolevurdering

Ekstern vurdering er et verktøy for skoleutvikling. Forskrift til opplæringsloven, kapittel 2, §2-1 om skolebasert vurdering, sier at alle skoleeiere er pålagt å ha et system for vurdering av skolens virksomhet, internt eller eksternt. Forskriften nevner ikke hvordan den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres, men en av måtene er ekstern vurdering. Det er et verktøy som blir brukt i mange kommuner og regioner for å forsterke utviklingsarbeidet på skolene. Utdanningsdirektoratet bygger vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk.

Modellen består av fem trinn:

Rapportens tittel gjenspeiler det valgte temaet. I tillegg til målformuleringer, settes det opp konkrete tegn på hva som kjennetegner god praksis. Disse tegnene er selve kjernen i vurderingsprosessen og viser idealbildet for skolens ønskede praksis innenfor vurderingstemaet. Dette settes inn i et skjema som kalles «Framtidssbilde.»

Et bredt spekter av interessenter vil få uttale seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis. Det vil bli foretatt observasjoner i klassene og i skolemiljøet, og vurdererparet vil få tilgang til dokumenter som kan være av betydning for den vurderinga som skal gjennomføres.

Selve vurderingsuka varer i tre til fire dager, og siste dag av vurderinga legges funnene fram i en rapport for skolen. I denne rapporten vil vurdererne trekke fram tegn på god praksis og tegn på praksis som kan bli bedre for skolen. Konklusjonene i rapporten skal være til hjelp i det videre arbeidet med det valgte temaet.

Veilederkorpsset vil bistå skoleledelsen i det videre utviklingsarbeidet.

Faglig grunnlag for ekstern vurdering

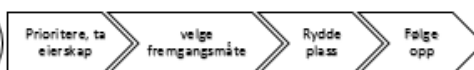
Kvalitetsarbeid og skolebasert vurdering
skoleutvikling og organisasjonsutvikling

Skolevurdering

Veksling

Endring av praksis

II. Fakta om skolen

Ulså skule er en del av et oppvekstsenter med barnehage, skole og SFO.

Skolen har i dag 82 elever fordelt på fem klasser. Det jobber 7 lærere, 1 spesialpedagog og en rektor i 50% stilling på skolen- i tillegg er det 4 fagarbeidere som jobber både på skolen og på SFO. TURUTE er et foretak som jobber med barn og unge. De har inneværende skoleår vært mye inne i skolen vår, og vil fortsatt være det neste år.

På skolen er det elever flere ulike nasjonaliteter, og er på mange måter en flerkulturell skole.

III. Valg av hovedutfordring

Ut fra resultat av Ståstedsanalysen og andre identifiserte utviklingsområder, kommer skole, skoleeier og veiledere frem til skolens hovedutfordring og vurderingstema. Dette formuleres og blir utgangspunkt for den eksterne vurderingen.

Som følge av resultatene på nasjonale prøver, elevundersøkelsen, ståstedsanalysen og lærervurderinger har skolen valgt **Læringsmiljøet** som vurderingstema.

IV. Framtidsbilde

Å vurdere vil her si å måle en nå-situasjon opp mot en idealtilstand. Her blir en slik idealtilstand kalt et «framtidsbilde.» Et framtidsbilde belyser temaet fra ulike sider og er knyttet til praksis. Framtidsbildet gjøres konkret ved å dele det inn i kvalitetsmål med tegn på god praksis. Skolens nåværende praksis blir vurdert opp mot dette bildet.

Kvalitetsmål og tegn på god praksis i framtidsbildet, skal henge nøye sammen med påstandene i Ståstedsanalysen og Elevundersøkelsen. Framtidsbildet er utformet av vurdererne, og skolen er involvert i arbeidet med å forankre det i personalet i forkant av vurderingsprosessen.

V. Framtidsbilde Ulså skole; Læringsmiljøet

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene kjenner regler for orden og oppførsel, følger dem • Det er godt arbeidsmiljø i timene • Alle elevene opplever at de tilhører et sosialt fellesskap • Elevene behandler alle voksne og medelever med respekt
Lærerne er gode voksne for elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerne er enige om hva som er god elevatferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler. • Lærerne har forventning og oppmuntrer til elevenes sosiale og faglige utvikling • Lærerne møter elevene med øyekontakt, er imøtekommende og har positivt kroppsspråk • Lærere/ansatte er tilstede og følger med i friminuttene • Elevene møtes av ansatte på en god måte om morgenen og ved overgang til SFO?
Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Foresatte og skole har en god og gjensidig dialog om elevenes faglige og sosiale utvikling. • Foresatte og skole har de samme forventningene til eleven både faglig og sosialt • Foresatte får informasjon om arbeidet med skolemiljøet • Foresatte bidrar til et positivt skolemiljø

Skolen er en lærende organisasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Skolens ledelse og ansatte er enige om hva som er skolens utfordringer og hvordan det skal arbeides videre med dette • Skolen evaluerer jevnlig egen praksis og er åpen for endringer • Skolen har motiverte lærere som vet hva som forventes av dem • Det legges til rette for felles drøftinger og diskusjoner i kollegiet.
-----------------------------------	--

VI. Sammenstille og se mønster

Når alle data er samlet inn ved hjelp av ulike metoder, sammenstilles disse dataene. Vurdererne analyserer og vurderer informasjonen ved å speile den mot tegnene på god praksis i framtidsbildet.

Ut fra denne vurderingen, trekkes konklusjoner. En finner frem til skolens sterke sider innen skolens valgte område, og til sider som bør utvikles for å bli bedre. Dette kommer frem i «tegn på god praksis» og i «praksis som kan bli bedre» i vurderingsrapporten.

Vanligvis er det slik at ikke alle tegnene på god praksis vil bli kommentert i rapporten. Det betyr at her har ikke vurdererne gjort spesielle funn som må kommenteres.

Vurdererne gjør et dypdykk i organisasjonen og involverer de fleste i skolehverdagen. Dette kan føre til en bevegelse som må tas videre av ledelse og personale. Vurdererne er ikke forskere, men kvalifiserte vurderere med god kunnskap om skole.

VII. Tegn på god praksis

Kvalitetsmål:

Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene

- *Elevene kjenner regler for orden og oppførsel, og følger dem.*
- *Det er godt arbeidsmiljø i timene*
- *Alle elevene opplever at de tilhører et sosialt fellesskap*
- *Elevene behandler alle voksne og medelever med respekt*

Vi fant:

I opplæringsloven § 9 A-10 står det at ordensreglementet skal inneholde regler om orden og oppførsel. Bestemmelsene i ordensreglementet bør utformes så tydelig og forståelig som mulig, slik at det fremstår som klart hva som er tillatt og ikke tillatt på skolen. Det er ikke ønskelig med bestemmelser som fører til usikkerhet og ulike tolkninger. Vurdererne har ikke sett ordensreglementet da dette ikke forelå på skolen, men har ut fra samtaler med elever og ansatte fått kjennskap til at skolen har både regler som er felles for skolen og regler på trinn. Elevene, fagarbeiderne og lærerne bekrefter at elevene kjenner til reglene for orden og oppførsel. Skolen har både felles regler, og regler for hvert enkelt trinn. Disse reglene går gjennom jevnlig. Særlig nøye er gjennomgangen på høsten, da man også har rollespill for å sikre at

elevene forstår reglene bedre. Noen av de ansatte på skolen fortalte også at elevene var med å utforme noen av reglene på trinnet.

Foreldrene, elevene og de ansatte mener at de aller fleste elevene tilhører et sosialt fellesskap. Det kan være et par stykker som i perioder ikke opplever dette, men foreldrene opplever at skolen er lydhøre når de tar kontakt, og at det raskt settes i verk tiltak for å bedre dette. Elevene forteller om lekegrupper, venne-tre og de ansatte fortalte at det var trivselsledere på skolen fire ganger i uka. Det er lever i 4.klasse som er trivselsledere.

Eleven og de ansatte mener at elevene imellom viser respekt. Elevene definerte respekt som å tolerere, lytte til hverandre og bry seg om hverandre. De ansatte mener og vurderer har sett flere tilfeller der medelever har vært tolerante og vist respekt overfor hverandre.

Kvalitetsmål:

Lærerne er gode voksne for elevene

- *Lærerne er enige om hva som er god elevatferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler.*
- *Lærerne har forventning og oppmuntrer til elevenes sosiale og faglige utvikling.*
- *Lærerne møter elevene med øyekontakt, er imøtekommende og har positivt kroppsspråk.*
- *Lærere/ansatte er tilstede og følger med i friminuttene.*
- *Elevene møtes av ansatte på en god måte om morgenen og ved overgang til SFO?*

Vi fant:

Skolens ansatte svarte tidligere i våres på ståstedsanalysen. Dette er en egenvurdering der de tar stilling til ulike påstander. De ansatte har blant annet tatt stilling til følgende:

40. Lærerne viser interesse for hver enkelt elev				
Ståstedsanalysen 2018/2019 - Sum alle undersøkelser i perioden	66,7%	33,3%	0,0%	
41. Lærerne har en positiv relasjon til hver enkelt elev				
Ståstedsanalysen 2018/2019 - Sum alle undersøkelser i perioden	44,4%	55,6%	0,0%	

42. På vår skole arbeider vi bevisst med å utvikle positive relasjoner mellom elevene				
Ståstedsanalysen 2018/2019 - Sum alle undersøkelser i perioden	66,7%	33,3%	0,0%	

Ut fra denne analysen, i tillegg til det foreldre, elever, ansatte og vurdererne har sett, kan man konkludere med at relasjoner ansatt- elev er god. Elevene og de voksne på skolen forteller også at de hver dag blir møtet i døra av en voksen. Den voksne ser på dem. Elevene forteller videre at de voksne ofte sier noen positive ting, eller spør hvordan de har det når de går inn i klasserommet. Vurdererne har sett mange situasjoner mellom lærer og elev der relasjonen i møte på morgenen ser ut til å være svært god.

Elevene, foreldrene og ansatte mener at elevene møtes på en veldig god måte på morgenen. Det være seg lys, frokost og tid til å se den enkelte elev, samt snakke med foreldre dersom det er behov for dette.

I overgangen til SFO etter endt skoledag er det gode rutiner på 1. og 2. trinn. Dette bekreftes både av skolens ansatte og elevene, mens elevene på 3.- og 4. trinn kan oppleve dette som litt kaotisk.

Foreldrene, lærerne og elevene mener at lærerne har forventninger til elevene og oppmuntrer til sosial og faglig utvikling.

Kvalitetsmål:

Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø

- *Foresatte og skole har en god og gjensidig dialog om elevenes faglige og sosiale utvikling.*
- *Foresatte og skole har de samme forventningene til eleven både faglig og sosialt*
- *Foresatte får informasjon om arbeidet med skolemiljøet*
- *Foresatte bidrar til et positivt skolemiljø*

Vi fant:

I prinsipper for opplæringen som er fastsatt av kunnskapsdepartementet står det:

Foreldre og føresatte har hovudansvaret for eigne barn, og dei har stor innverknad på motivasjonen og læringsutbyttet deira. Samarbeidet mellom skole og heim er sentralt både for å skape gode læringsvilkår for kvar einskild elev og for eit godt læringsmiljø i gruppa og på skolen. Ein føresetnad for godt samarbeid er god kommunikasjon. Gjensidig kommunikasjon om den faglege og sosiale utviklinga til elevane og kor godt dei trivst, vil stå sentralt i samarbeidet. (<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/prinsipper-for-opplaringen2/>)

Det er viktig at foreldre støtter opp under egne barns utvikling og læring på skolen. Dette kan foreldrene gjøre ved å følge opp barnas skolearbeid i hverdagen og samarbeide nært med barnas lærere.

Foreldrene og skolens ansatte mener at det generelt er god informasjon og dialog rundt elevenes faglige og sosiale utvikling. Det er lav terskel for å ta kontakt, og det blir ofte satt inn tiltak med en gang. Det kan se ut som at det er den sosiale utviklingen som prioriteres. De aller fleste foreldrene følger opp barna sine godt faglig og sosialt.

Foresatte og lærere synes de får informasjon på ukeplanen om arbeidet rundt skolemiljø. Skolen har det samme sosiale målet på alle trinn hver uke. Dette målet står på ukeplanene. Lærerne forteller også at de gir generell informasjon om læringsmiljøet på ukeplanene, noe som foreldrene bekrefter.

Kvalitetsmål:

Skolen er en lærende organisasjon

- Skolens ledelse og ansatte er enige om hva som er skolens utfordringer og hvordan det skal arbeides videre med dette
- Skolen evaluerer jevnlig egen praksis og er åpen for endringer
- Skolen har motiverte lærere som vet hva som forventes av dem
- Det legges til rette for felles drøftinger og diskusjoner i kollegiet.

Vi fant:

Skolen har satt av 5 timer og 15 minutter i uka til fellesmøter og teammøter. Dette er et høyt tall, og er et godt grunnlag for å kunne jobbe mot felles mål. De aller fleste ansatte mener at man er enige om hva som er skolens utfordringer, og at man er åpen for endringer.

Lærerne sier de evaluerer ofte dager med sosialt innhold for å gjøre disse bedre neste gang de arrangeres.

VIII. Praksis som kan bli bedre

Kvalitetsmål:

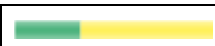
Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene

- *Elevene kjenner regler for orden og oppførsel, og følger dem.*
- *Det er godt arbeidsmiljø i timene*
- *Alle elevene opplever at de tilhører et sosialt fellesskap*
- *Elevene behandler alle voksne og medelever med respekt*

Vi fant:

Forskning viser at lærerens arbeid som leder av klassen/gruppen er den enkeltfaktoren som har størst betydning for læringsmiljøet og dermed elevenes læring. Klasse- og gruppeledelse er lærerens evne til å skape et positivt klima, etablere arbeidsro og motivere til arbeidsinnsats. (Udirs materiell: Råd og ressurser - Materiell for helhetlig arbeid med læringsmiljøet, utviklet av bl. a. Thomas Nordahl). http://www.udir.no/upload/Laringsmiljo/Materiell/Bedre_laringsmiljo_materiell.pdf

Stortingsmelding 16 (2003-2004) påpeker også betydning av god arbeidsro.

20. Det er god arbeidsro i undervisningsøktene på vår skole				
Ståstedsanalysen 2018/2019 - Sum alle undersøkelser i perioden	33,3%	66,7%	0,0%	

De voksne og elevene påpeker at elevene ikke alltid følger reglene. Flere av de ansatte på skolen har også i ståstedsanalysen påpekt at arbeidsro er noe man bør jobbe mer med på skolen. Elevene presiserer særlig at håndsopprekning ikke praktiseres godt nok.

Vurdererne er usikker på om alle ansatte og elever definerer godt arbeidsro på samme måte. Elevene og de ansatte forteller at det i enkelte timer er god arbeidsro, særlig når man sitter stille på plassen sin og jobber individuelt med oppgaver. Vi har sett mange gode overganger og avslutninger av timer- men det kan se ut som at det å ha strategier for å klasseledelse er noe man kan arbeide med i personalet, særlig når man varierer metodene man bruker.

Elevene forteller at de ikke alltid viser respekt for de voksne på skolen. Det er iblant elever som ikke hører på de voksne, har dårlig språkbruk eller har voldsom atferd.

Kvalitetsmål:

Lærerne er gode voksne for elevene

- *Lærerne er enige om hva som er god elevatferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler.*
- *Lærerne har forventning og oppmuntrer til elevenes sosiale og faglige utvikling.*
- *Lærerne møter elevene med øyekontakt, er imøtekommende og har positivt kroppsspråk.*
- *Lærere/ansatte er tilstede og følger med i friminuttene.*
- *Elevene møtes av ansatte på en god måte om morgenen og ved overgang til SFO?*

Vi fant:

Elevene og de ansatte er samstemte i at lærerne har like regler for god elevatferd, men at reglene håndteres litt ulikt. Av noen lærere får elevene mange advarsler før konsekvensene kommer. Elevene forteller at det er en del elever på trinnene som må ut på gangen dersom de ikke oppfører seg ordentlig.

Elevene forteller at det i enkelte perioder er få voksne ute, og at noen av de prater med hverandre istedenfor å følge med. Elevene synes det er vanskelig å se den voksne, og at mange ikke har på gul vest. Dette bekrefter de voksne på skolen. Noen av de ansatte mener at man skal bruke vest, andre at dette ikke er pålagt. I observasjon de dagene vurdererne har vært tilstede har det vært god voksendekning

ute, men få som har på gul vest. De ansatte forteller at mange følger med, men at enkelte voksne kan stå å prate samme og da ikke følger med så godt som de burde.

Kvalitetsmål:

Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø

- Foresatte og skole har en god og gjensidig dialog om elevenes faglige og sosiale utvikling.
- Foresatte og skole har de samme forventningene til eleven både faglig og sosialt
- Foresatte får informasjon om arbeidet med skolemiljøet
- Foresatte bidrar til et positivt skolemiljø

Vi fant:

Foreldrene ønsker seg foreldremøte 2 ganger i året, og at møtene er klassevis. Det er vanskelig å velge hvilket trinn-møte man skal delta på dersom man har flere barn på ulike trinn.

I forskrift til opplæringsloven (§ 20-3) skal skolen avholde et foreldremøte rett etter skolestart hver høst. Dette for å informere foreldrene om skolen, innholdet i opplæringen, foreldremedvirkning, rutiner og annet som er relevant for foreldrene. Det er en god idé at skolen og foreldrene samarbeider om foreldremøtene, slik at det blir mest mulig relevant. Foreldremøtene kan også være en god anledning til å diskutere forskjellige problemstillinger, ta opp felles temaer og legge til rette for at foreldrene kan bli bedre kjent. Foreldrene kan også på eget initiativ arrangere foreldremøter ved behov.

Det kan være en ide at foreldremøte står på agendaen på neste FAU møte, slik at man sammen kan diskutere temaet.

Foreldrene opplever at det spriker veldig i hvilke forventninger foreldrene har til barna sine, men foreldrene opplever at lærerne er flinke til å tilrettelegge. Foreldrene bekymrer seg over gapet mellom 4. og 5.trinn. De har selv opplevd og hørt av andre at det er store faglige og sosiale forventninger på Hemsedal barne- og ungdomsskole.

Foreldrene ønsker at informasjonen rundt dårlig atferd og stygg språkbruk skal være enda mer spesifikt rettet, slik at de kan bidra med å arbeide konkret sammen med skolen rundt egne barn. De savner også noe informasjon om tiltak som settes inn og hvordan tiltakene fungerer. Foreldrene ønsker at skolen har telefontid, eksempelvis 1 time som ligger fast hver dag, der foreldre kan ringe skolen med informasjon eller undringer.

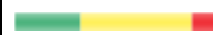
Noen av foreldrene og de ansatte opplever at elever med utagerende atferd og språkbruk kan være utfordrende. Strategier for håndteringen er ikke kanskje ikke tydelige nok?

Foreldrene mener selv at de har mye å gå på for å bidra til et positivt skolemiljø. De kan fremsnakke skolen i større grad. De opplever at skolen har mange sterke sider, men at man iblant glemmer dette, når det kommer noen utfordringer. Foreldrene mener at det både er individuelle forskjeller og forskjeller mellom trinnene. Foreldrene, elevene og de ansatte forteller om lekegrupper og elevklubber, men at dette ikke følges opp i like stor grad av alle.

Kvalitetsmål:**Skolen er en lærende organisasjon**

- Skolens ledelse og ansatte er enige om hva som er skolens utfordringer og hvordan det skal arbeides videre med dette
- Skolen evaluerer jevnlig egen praksis og er åpen for endringer
- Skolen har motiverte lærere som vet hva som forventes av dem
- Det legges til rette for felles drøftinger og diskusjoner i kollegiet.

Vi fant:

97. På vår skole diskuterer vi hvordan arbeidsmåter kan forbedres				
Ståstedsanalys en 2018/2019 - Sum alle undersøkelser i perioden	44,4%	55,6%	0,0%	
98. På vår skole gir vi hverandre ærlige tilbakemeldinger				
Ståstedsanalys en 2018/2019 - Sum alle undersøkelser i perioden	33,3%	55,6%	11,1%	

Det er delte meninger hvordan ledelse og ansatte jobber med skolens utfordringer. Noen mener det endres for mye på kort tid, andre mener det har gått litt for forsiktig fremover den siste tida. Det har gått en del prosesser den siste tida som ikke har blitt kommunisert til andre lærere enn de som har vært involvert.

Skolen tar Ståstedsanalysen jevnlig. Nye lærere føler at kulturen på skolen er at "sånn har vi gjort det, og sånn blir det". Noen lærere sier "Vi prøver veldig godt på høsten- men så blir planene endret, også det vi har bestemt vi skal jobbe med". Den daglige undervisningen evalueres for lite, mens «faste» dager evalueres ofte. Det savnes at man evaluerer primæroppgaven - det som skjer i klasserommet - oftere og grundigere.

De fleste lærere mener de vet hva som forventes av dem. Men motivasjonen er ikke alltid til stede. Det er mye stress med enkeltelever som krever mye struktur. Føler ikke at alle elevene er med før vi starter på nytt kapittel.

God skoleutvikling krever rom for å stille spørsmål, lete etter svar, endre, og et profesjonsfellesskap som er opptatt av hvordan skolens praksis bidrar til elevenes læring og trivsel. Alle de ansatte må ta del i det profesjonelle læringsfellesskapet. Det innebærer at fellesskapet reflekterer over verdier og behov, og bruker forskning, erfaringsbasert kunnskap og ulike vurderinger som grunnlag for målrettede tiltak. Velutviklede strukturer på skolen for samarbeid, støtte og veiledning mellom kolleger og på tvers av skoler fremmer en delings- og læringskultur som er essensielt for å få

til en lærende organisasjon. Lærerne sa at det ikke er satt av tid til felles drøftinger og diskusjoner konkret. Det er heller ikke satt i system deling av undervisningsopplegg og erfaringer. Skolen har avsatt tid til "Ped-møter", men det går mest til andre ting. De mener det hadde vært nyttig å få diskutert pedagogikk. Det sies at det har bla vært brukt mye tid til praktisk rydding i høst.

IX. Spørsmål til refleksjon og ettertanke

Dette er spørsmål som skolen kan bruke i sitt etterarbeid etter skolevurderingen. Spørsmålene er ikke ment som konklusjoner, men de skal være åpne og formulert ut fra en samlet vurdering av tegnene på god praksis og på praksis som kan bli bedre på skolen.

- *Hvordan kan personalet jobbe videre med strategier for å holde elevenes fokus på riktig sted?*
- *Kan ledelsen og personalet bli enig om en plan for møtetid hvor man setter av mer tid til samarbeid/deling rundt primæroppgaven - rundt det som skjer i klasserommet*
- *Hvordan kan skolen arbeide for å skape en enhetlig kultur ift håndtering av utfordrende atferd og dårlig språkbruk*
- *Hvordan kan skolen/kommunen sikre en god overgang til Hemsedal barne- og ungdomsskole*

X. Etterord

Forskning om ekstern skolevurdering konkluderer med at en slik vurdering kan ha stor betydning for utvikling av skolen. Det avhenger imidlertid av hva skolen gjør med sin nye kunnskap etter vurderingsuka.

Videre arbeid etter ekstern skolevurdering

Etter at vurderingen er over og rapporten er ferdig, starter skolens videre utviklingsarbeid. Prosessen styres av skoleledelsen og følges opp av skoleeier.

Eksempel på hvordan en slik prosess kan gjennomføres:

- Innen fire uker etter vurderingen: skoleledelsen (ev sammen med personalet og Veilederkorpset) lager en milepælsplan for etterarbeidet
- Milepælsplanen bør ha mål og ansvarsfordeling
- Personalet blir involvert i det videre arbeidet med tiltakene i milepælsplanen
- Etter cirka et halvt år: Skoleeier har møte med skoleledelsen for å følge opp prosessen
- Etter cirka ett år: Skolen og skoleeier har nytt møte for å se hva som har skjedd av endringer

Vedlegg A. Deltakere i ekstern vurdering

Det er viktig at de skolene som mottar veiledning, forankrer prosessen hos elevene, foresatte, alle skolens medarbeidere og andre samarbeidsparter som er viktige for skolen. Ekstern vurdering sikrer at de ulike stemmene blir hørt.

- Interne: Elever, lærere, andre ansatte, ledelse og foresatte ved skolen
- Eksterne: Cecilie Swift, Universitetet i Sør-øst Norge og Frode Gjengaar, rektor Orkanger barneskole

Vedlegg B. Tidsplan og aktiviteter

Forut for vurderingsuka på skolen, har det vært kontakt mellom vurdere og skole, og data er innhentet. Det er utarbeidet en tidsplan for prosessen. Framtidsbildet er utarbeidet og diskutert og forandret i samspill med skolens personale. Personalet har gjennomført en ståstedsanalyse som veilederne har vært med på å oppsummere. Samtaleguiden er utarbeidet og foreldremøte med foresatte planlagt.

Det er avsatt tre til fire dager til selve vurderingen. Dette innebærer i hovedsak en startdag der vurderere og hele personalet møtes for første gang. Informasjonsinnhenting foregår ved at det gjennomføres samtaler, møter, observasjoner mm. Alle data sammenstilles, og vurdererne leter etter mønster i materiale og speiler det mot framtidsbildet. Rapporten skrives og legges frem for personalet og andre den siste dagen av vurderingen.

Å gjennomføre en kvalitetsvurdering på tre dager er knapp tid, og det innebærer at det valgte temaet må være avgrenset.

Tidsplan for Ulså skole 13.-15.mai

Mandag 13.mai

09.00-10.00	Observasjon i klasser	2. klasse
Ca 10:00-10:45 (11:00)	Intervju med 2 elever hvert trinn	
Ca 10:45-11:05 Ca 11:05-11:35	Lunsj Midtfri ute	
Ca 12-13	Intervju fagarbeidere	
Ca 14-15	Intervju lærere 3.-4.trinn	
Ca 15-16	Intervju lærere 1.-2.trinn	
Ca 16.00	Samtale med assisterende rektor	
18:00-18:30	Kort infomøte til alle foreldre som ønsker, i gymsalen. Hva er veilederkorpset, ekstern skolevurdering, spørsmål...?	
18.30-20:00	Intervju med foreldre i FAU	

Tirsdag 14.mai

Ca 8.30-9.30	Observasjon i klasser	4. klasse
Ca 9.30-10.30	Observasjon i klasser	1. klasse
Ca 10:45-11:05 Ca 11:05-11:35	Lunsj Midtfri ute	
Ca. 11:35-13:20	Observasjon i klasser	3. klasse
14.00-15.30	Gjennomgang av foreløpige funn med ledelsen	

Onsdag 15.mai

	Skriving på rapport	
Ca 11.00	Fremlegg av rapport for ledelsen og kollegiet	

Vedlegg C. Metoder

Skolen har allerede en del data gjennom Ståstedsanalysen, som utgjør et godt grunnlag for utvelgelse av område/tema for vurderingen. For å sikre god forankring og at alle stemmer blir hørt, hentes det inn data fra flere andre kilder. For å få best mulig kvalitet på informanter fra elevene, ber en rektor i samarbeid med kontaktlærere om å plukke ut elever som skal intervjues. Rektor får også ansvaret for å sette opp en plan for intervjuer med personalet, slik at skolen kan fungere så vanlig som mulig under vurderingsuka. Alle intervjuer er gruppeintervjuer.

Vedlegg D. Samtaleguider

For å fange lik tematikk, har vurdererne i forkant utarbeidet ulike samtaleguider til hjelp for samtaler med henholdsvis elevgrupper, foreldre og ulike grupper medarbeidere på skolen. Spørsmålene i disse samtaleguidene er alle knyttet til framtidsbildets formulerte tegn på god praksis.

Spørsmålsguide elever ved Ulså skole om Læringsmiljøet ved skolen

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner elevene regler for orden og oppførsel, og følger de dem? • Er det godt arbeidsmiljø i timene? • Opplever alle elevene at de tilhører et sosialt fellesskap? • Behandler elevene alle voksne og medelever med respekt?
Lærerne er gode voksne for elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Opplever elevene at lærerne er enige om hva som er god elevatferd, og reagerer lærerne på samme måte ved brudd på skolens regler? • Opplever elevene at lærerne har forventninger om og oppmuntrer til elevenes sosiale og faglige utvikling? • Opplever elevene at lærerne møter elevene med øyekontakt, er imøtekommende og har positivt kroppsspråk? • Er lærere/ansatte tilstede og følger med hva som skjer i friminuttene?
Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø	
Skolen er en lærende organisasjon	

Samtaleguide lærere og andre ansatte ved Ulså skole om Læringsmiljøet ved skolen

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner elevene reglene for orden og oppførsel, og følger de dem? • Er det godt arbeidsmiljø i timene? • Opplever alle elevene at de tilhører et sosialt fellesskap? • Behandler elevene alle voksne og medelever med respekt?
Lærerne er gode voksne for elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Er lærerne enige om hva som er god elevatferd og reagerer de på samme måte ved brudd på skolens regler? • Har lærerne forventninger og oppmuntrer de til elevenes sosiale og faglige utvikling? • Møter lærerne elevene med øyekontakt, er de imøtekommende og har de et positivt kroppsspråk? • Er lærere/ansatte tilstede og følger med i friminuttene?
Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Har foresatte og skole en god og gjensidig dialog om elevenes faglige og sosiale utvikling? • Har foresatte og skole de samme forventningene til eleven både faglig og sosialt? • Får foresatte informasjon om arbeidet med læringsmiljøet? • Bidrar foresatte til et positivt skolemiljø?
Skolen er en lærende organisasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Er skolens ledelse og ansatte enige om hva som er skolens utfordringer og hvordan det skal arbeides videre med dette? • Evaluerer skolen jevnlig egen praksis og er åpen for endringer? • Har skolen motiverte lærere som vet hva som forventes av dem? • Legges det til rette for felles drøftinger og diskusjoner i kollegiet?

Samtaleguide foresatte ved Ulså skole om Læringsmiljøet ved skolen

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Opplever foresatte at alle elevene tilhører et sosialt fellesskap?
Lærerne er gode voksne for elevene	
Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Har foresatte og skole en god og gjensidig dialog om elevenes faglige og sosiale utvikling? • Har foresatte og skole de samme forventningene til eleven både faglig og sosialt? • Får foresatte informasjon om arbeidet med læringsmiljøet? • Bidrar foresatte til et positivt skolemiljø?
Skolen er en lærende organisasjon	

Samtaleguide ledelsen ved Ulså skole om Læringsmiljøet ved skolen

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Skolemiljøet er preget av trygghet, respekt og trivsel for alle elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner elevene reglene for orden og oppførsel, og følger de dem? • Er det godt arbeidsmiljø i timene? • Opplever alle elevene at de tilhører et sosialt fellesskap? • Behandler elevene alle voksne og medelever med respekt?
Lærerne er gode voksne for elevene	<ul style="list-style-type: none"> • Er lærerne enige om hva som er god elevatferd og reagerer de på samme måte ved brudd på skolens regler? • Har lærerne forventninger og oppmuntrer de til elevenes sosiale og faglige utvikling? • Møter lærerne elevene med øyekontakt, er de imøtekommende og har de et positivt kroppsspråk? • Er lærere/ansatte tilstede og følger med i friminuttene?
Skole og heim samarbeider om elevenes skolemiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Har foresatte og skole en god og gjensidig dialog om elevenes faglige og sosiale utvikling? • Har foresatte og skole de samme forventningene til eleven både faglig og sosialt? • Får foresatte informasjon om arbeidet med læringsmiljøet? • Bidrar foresatte til et positivt skolemiljø?
Skolen er en lærende organisasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Er skolens ledelse og ansatte enige om hva som er skolens utfordringer og hvordan det skal arbeides videre med dette? • Evaluerer skolen jevnlig egen praksis og er åpen for endringer? • Har skolen motiverte lærere som vet hva som forventes av dem? • Legges det til rette for felles drøftinger og diskusjoner i kollegiet?